

Белорусский государственный университет

Филологический факультет

Кафедра русской литературы

Аннотация к дипломной работе

«Социально-философские романы Виктора Пелевина»

Лисицкая Инна Андреевна

Руководитель Скоропанова И.С.

2015

РЕФЕРАТ

Объем исследования – 49 страниц, список использованной литературы – 70 позиции.

Ключевые слова: социально-философский роман, «философия жизни», «философия смерти», буддизм, «гламуродискурс», интерпретация.

Объект исследования: социально-философские романы В. Пелевина «Чапаев и Пустота», «Ампир В» («Empire V») и «Бэтман Аполло» («Batman Apollo»).

Предмет исследования: концептуальная парадигма социально-философских произведений писателя и способы её художественного воплощения.

Цель дипломной работы: изучить социально-философские романы В. Пелевина в концептуальном отношении, охарактеризовать их проблематику и поэтику, уточнить место в современном литературном процессе.

Задачи:

- 1) выявить философскую проблематику романов В. Пелевина;
- 2) дать представление о философско-мировоззренческих ориентирах, преломившихся в его романах;
- 3) охарактеризовать художественно-изобразительные средства в названных произведениях;
- 4) уточнить место социально-философских романов Пелевина в современной русской литературе.

Методы исследования: 1) аналитический, 2) феноменологический, 3) историко-литературный, 4) социокультурный, 5) принцип множественности интерпретаций.

Полученные выводы и новизна: социально-философские романы В. Пелевина занимают особое место в современной русской литературе. В романе «Чапаев и Пустота» зафиксировано воздействие на российское общество 1990-х гг. «философии смерти» – буддизма – как реакции на мировоззренческий вакуум, неприятие «новорусских» порядков, утрату смысла жизни. В дилогии «Ампир В» и «Бэтман Аполло» В. Пелевин развенчивает гламуродискурс как псевдофилософию эпохи глобализации, смыслом существования объявляющую потребление и маскирующую его «вампирующую» подоплёку. Пародийно-ироническая деконструкция – способ дискредитации враждебного жизни.

Новизну исследования определяет учёт принципа множественности интерпретаций как адекватный смысловой множественности постмодернистского текста.

Практическая значимость и рекомендации по использованию: результаты данного исследования могут быть использованы при чтении лекций курса «Современная русская литература», на практических и семинарских занятиях, при написании курсовых и дипломных работ по творчеству В. Пелевина.

Дипломная работа «Социально-философские романы В. Пелевина» представляет собой самостоятельное исследование.

ESSEY

Scope of research – 49 pages, list of sources – 70 position.

Keywords: socio-philosophical novel, «philosophy of life», «philosophy of death», Buddhism, « glamurodiskurs », interpretation.

Object of study: socio-philosophical novels V. Pelevin's «Chapaev and Pustota», «Empire V» and «Batman Apollo».

Subject of research: a conceptual paradigm of the socio-philosophical works of the writer and the ways of its artistic expression.

The aim of the thesis: to study the socio-philosophical novel by Pelevin conceptually to characterize their problems and poetics, specify the location in the modern literary process.

Objectives:

- 1) identify philosophical problems V. Pelevin's novels;
- 2) provide insight into the philosophical and ideological orientations, and broke in his novels;
- 3) describe the artistic and visual tools in these works;
- 4) specify the location of socio-philosophical novels Pelevin's in contemporary Russian literature.

Methods: 1) analytical, 2) phenomenological, 3) History and Literature, 4) socio-cultural, 5) the principle of multiple interpretations.

The findings and novelty: the socio-philosophical novels by Pelevin have a special place in modern Russian literature. In the novel «Chapaev and Pustota» recorded the impact on Russian society of the 1990s. «Philosophy of death» – Buddhism – as a response to the ideological vacuum rejection "new Russian" orders, loss of meaning in life. The Novels "The Empire V" and "Batman Apollo" V. Pelevin debunks «glamurodiskurs» like pseudo-philosophers of the globalization era, the reason for existence declaring consumption and masking his "vampire" motivated. Parody and ironic deconstruction is a way to discredit hostile in life.

The novelty of the study determines the accounting principle of multiple interpretations as an adequate semantic multiplicity postmodern text.

The practical significance and recommendations for use:

the results of this study can be used for lectures of the course "Modern Russian literature" on the practical and seminar sessions, when writing term papers and dissertations on creativity V. Pelevin.

Diploma work «Socio-philosophical novels by V. Pelevin» is an independent research.

РЭФЕРАТ

Аб'ем даследавання – 49 старонак, спіс выкарыстанай літаратуры – 70 пазіцый.

Ключавыя словы: сацыяльна-філасофскі раман, «філасофія жыцця», «філасофія смерці», будызм, «гламурадыкурс», інтэрпрэтацыя.

Аб'ект даследавання: сацыяльна-філасофскія раманы В. Пялёвіна «Чапаеў і Пустата», «Ампір В» («Empire V») і «Бэтман Апола» («Batman Apollo»).

Прадмет даследавання: канцэптуальная парадыгма сацыяльна-філасофскіх твораў пісьменніка і спосабы яе мастацкага ўвасаблення.

Мэта дыпломнай работы: вывучыць сацыяльна-філасофскія раманы В. Пялёвіна ў канцэптуальным плане, ахарактарызаваць іх праблематыку і паэтыку, удакладніць месца ў літаратурным працэсе.

Задачы:

- 1) выявіць філасофскую праблематыку раманаў В. Пялёвіна;
- 2) даць уяўленне аб філасофска-светапоглядных арыенцірах, што адбіліся ў яго раманах;
- 3) ахарактарызаваць мастацка-выяўленчыя сродкі ў названых творах;
- 4) удакладніць месца сацыяльна-філасофскіх раманаў Пялёвіна ў сучаснай рускай літаратуры.

Метады даследавання: 1) аналітычны, 2) феноменалагічны, 3) гісторыка-літаратурны, 4) соцыякультурны, 5) прынцып множнасці інтэрпрэтацый.

Атрыманыя вынікі і навізна: сацыяльна-філасофскія раманы В. Пялёвіна займаюць асаблівае месца ў сучаснай рускай літаратуры. У рамане «Чапаеў і Пустата» зафіксавана ўздзеянне на расійскае грамадства 1990-х гг. «філасофіі смерці» – будызму – як рэакцыі на светапоглядны вакуум, непрыняцце «новарускіх» парадкаў, страту сэнсу жыцця. У дылогіі «Ампір В» і «Бэтман Апола» В. Пялёвін развенчвае гламурадыкурс як псеўдафіласофію эпохі глабалізацыі, што сэнсам існавання абвяшчае спажыванне і маскіруе яго «вапмірскаю» падаплёку. Парадыйна-іранічная дэканструкцыя – спосаб дыскрэдытацыі варажага жыццю.

Навізну даследавання вызначае ўлік прынцыпу множнасці інтэрпрэтацый як адэкватны сэнсавай множнасці постмадэрнісцкага тэксту.

Практычная значнасць і рэкамендацыі па выкарыстанні: вынікі дадзенага даследавання могуць быць выкарыстаны пры чытанні лекцый курса «Сучасная руская літаратура», на практычных і семінарскіх занятках, пры напісанні курсавых і дыпломных работ па творчасці В. Пялёвіна.

Дыпломная работа «Сацыяльна-філасофскія раманы В. Пялёвіна» ўяўляе з сябе самастойнае даследаванне.